

Skolfredsnytt

Skolfred - samarbete för trygghet och hälsa i skolan

Folkhälsan på Åland r.f., Rädda Barnen på Åland r.f., Ålands polismyndighet och Ålands fredsinstitut

Skolfredsutlysningen för läsåret 2014/15

Den 11 september genomfördes årets skolfredsutlysning med Övernäs skola som värd. Eleverna Wilda Börman och Lisa Blomqvist guidade publiken genom programmet som bjöd på en uppskattad enmansshow av Irma Gunell, vacker sång av Alice Andersson Stenberg och Ellen Smulter samt elever från åk 4 som rappade med en smittande entusiasm. Utbildningsminister Johan Ehn höll ett tänkvärt tal om mobbning. Ett bildspel av värdelevernas tolkning av temat "Schysst på nätet" i form av texter och bilder visades på storbild.

Med sången "Utan dina andetag" avslutade kören och orkestern från Övernäs årets utlysning och med det startade skolfredsåret 2014/15 - "Schysst på nätet".

Kom ihåg datumet!

Forum

27 okt, 17 nov,
8 dec
Familjeverkstäder
Läs mer på s 2.

Utbildning

10-11 november
EFFEKT-
instruktörs-
utbildning. Läs mer
på s 3.

Föreläsning

12 november
Ungas rusmedels-
användning,
föräldraskap &
föräldrarollen. Läs
mer på s 2.

Föreläsning

17 november
Medling- en effektiv
metod för
konflikthantering.
Läs mer på s. 7.

Anmäl senast 10.11

Ny barn- och
ungdoms-
koordinator på
Folkhälsan
Sid 2

Barnkonventionen
fyller 25 år
Sid 5

Lär dig mer om
"heta stolen"
Sid 7

Medlingsbyrån
informerar
Sid 8

Kartläggning av aktiva medfostrare i skolan

Har er skola en farfar/farmor/mormor/morfar i skolan? Sänd då gärna ett mail till sonja.signell@folkahlsan.ax där ni uppger skolans namn, kontaktperson på skolan som ansvarar för medfostraren och medfostrarens namn och kontaktuppgifter. Från Folkhälsans sida önskar vi kunna uppdatera vårt register på medfostrare som arbetar frivilligt i landskapet. Detta för att alla medfostrare får inbjudan då vi arrangerar träffar för dem.

Tack för hjälpen!

Ny Barn- och ungdomskoordinator vid Folkhälsan

6 november börjar det en ny barn- och ungdomskoordinator vid Folkhälsan. Han heter Joakim Svensson och kommer från Sverige. Han har lång erfarenhet av arbete med ungdomar och han kommer till Folkhälsan från en tjänst som skolfritidsledare i Karlskoga.

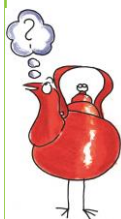
Joakim når ni på telefon nummer: 527044.

*Joakim Svensson, Folkhälsan på Åland
Koordinator för barn- och ungdomsverksamhet
Tel: +358 (0)18-527 044 / +358(0)40 837 5777*

Vision Nolltolerans jobbar med att på lång sikt nå ett Åland där inställningarna och attityderna till alkohol, narkotika, doping och tobak är förändrade och totalkonsumtionen bland barn och ungdomar klart förminskad. Projektet arbetar mycket med information, utbildning och upplysning, men också med samordning och koordinering av de förebyggande insatserna i kommuner och föreningar.

Familjeverkstäder

Familjeverkstaden är ett forum där föräldrar kan samlas för att tillsammans fritt och avslappnat utbyta erfarenheter över en kopp kaffe. Varje träff har en värdinna och vi serverar fika till

självkostnadspris. Familjeverkstäderna riktar sig till föräldrar med ungdomar i ålder 12-16 år. Familjeverkstäderna ordnas **27.10, 17.11 och 8.12 kl. 18.00-19.30.** Det krävs minst fyra deltagare/tillfälle för att träffen ska bli av.

Föreläsning med Anne Ahlefeldt ordnas den **12.11 kl. 18.30-20.30** i Folkhälsans Allaktivitetshus, Skeppargatan 11. Ahlefeldt har mångårig erfarenhet av förebyggandearbete och föreläser om ungas rusmedelsanvändning, föräldraskap och föräldrarollen. En viktig och informativ föreläsning för föräldrar och andra vuxna i barn och ungas närhet. Tid för frågor, diskussion och reflektion!

*Alexandra Walk-Liljeroos
Projektledare Vision Nolltolerans
Tel: +358 (0) 457-34 47 947
Alexandra.walk-liljeroos@folkahlsan.ax*

EFFEKT-instruktörsutbildning för pedagoger, ungdomsarbetare, fältare och andra intresserade

Effekt är ett evidensbaserat alkohol- och drogförebyggande program som riktar sig i första hand till föräldrar med barn i skolår 6-9. Grundtanken med Effekt är att minska ungdomars alkoholbruk genom att fokusera på föräldrarna. EFFEKT-programmet används mest i samband med t.ex. föräldramöten i skolan. För att kunna arbeta med EFFEKT krävs att man genomgår en utbildning som omfattar två dagar. Kursdeltagarna ges under utbildningen en ordentlig introduktion till prevention science, praktiskt förhållningssätt, presentationsteknik m.m. Deltagarna har efter fullgången utbildning tillräcklig kunskap och skicklighet för att på ett trovärdig och övertygande sätt presentera Effekt-programmet. Utbildningen ordnas i Folkhälsans Allaktivitetshus **den 10-11.12 kl. 09.00-16.30/08.00-16.00**, som kursledare fungerar Nikolaus Koutakis, Örebro universitet.

Anmälningar och frågor rörande ovanstående riktas till alexandra.walk-liljeroos@folkhalsan.ax eller 0457 34 47 947.

Glöm inte heller att följa Nolltoleransbloggen!
<http://visionnolltolerans.wordpress.com>

Inhiberad utbildning!

I förra nyhetsbrevet framgick att projektet ordnar en utbildning i rusmedelsförebyggande i november. Denna är dessvärre inhiberad. Planerna är att erbjuda kursen i början av år 2015 istället!

Ta gärna kontakt!

Kom också ihåg att Ni med fördel kan ta kontakt med Vision Nolltolerans om ni vill ha någon som exempelvis talar till föräldrar, personal eller elever om rusmedelsfrågor och främjande av sunda levnadsvanor. Via projektet kan ni också få hjälp med andra frågor rörande rusmedelsförebyggande arbete, t.ex. drogpolicyn och handlingsplaner!

Mera information om projektet och vad som är aktuellt hittar du på www.folkhalsan.ax!

Alexandra Walk-Liljeroos
Projektledare Vision Nolltolerans
Tel: +358 (0) 457-34 47 947
Alexandra.walk-liljeroos@folkhalsan.ax

20 november fyller Barnkonventionen 25 år!

Men vad har Barnens Internet med Barnkonventionen att göra?

Genom det förebyggande arbetet strävar Barnens Internet efter att *skydda barn mot utnyttjande, inte minst sexuellt utnyttjande via nätet (artikel 34-36 i FN:s konvention om barnets rättigheter)*, men även att ge möjlighet *till vila och fritid (artikel 31)*.

En del i det förebyggande föräldrarbetet handlar dessutom om att förmå föräldrar att agera mindre som polis och kontrollant och istället fokusera på att skapa en relation till sina barn och möjliggöra samtal (*artikel 16 om barns rätt till privatliv*).

Skolbesöken till eleverna i lågstadiet är en viktig del av arbetet för att förebygga nätmobbning (*artikel 2, alla barn har samma rättigheter och lika värde och att ingen får diskrimineras*). Det handlar även om att *belysa rätten till yttrandefrihet och informationsfrihet och när den begränsas (artikel 13)* utifrån vad man rent lagligt inte har rätt att göra och skriva på internet.

Barnens Internets erbjudande om krisstöd till barn upp till 18 år och dess anhöriga när det gäller utsatthet på nätet har direkt koppling till *artikel 39 om att hjälpa barn som blivit utnyttjade så att barnet kan må bra och leva ett vanligt liv*.

För att i större utsträckning än tidigare *göra barnens röst hörd (artikel 12)*, har Barnens Internet startat upp referensgrupper av barn från åk 4-6 för att diskutera frågor som rör internet- och medieanvändning. Referensgrupperna kommer att fortsätta med två grupper/termin.

Är er skola intresserad av att vara en av vårens skolor? Ta då kontakt med Barnens Internet!

Nätmobbing – kränkningar, hot och trakasserier på nätet

På urplay.se finns flera aktuella föreläsningar att ta del av gällande ämnet nätmobbing: <http://urplay.se/Produkter?q=n%C3%A4tmobbing>

BRIS har i samarbete med .SE lanserat guiden: "Motverka nätmobbing – råd till dig som är vuxen." Guiden innehåller tydliga och konkreta råd till vuxna med utgångspunkt i aktuell forskning. Även barnen får ge sin syn på nätmobbing och hur de önskar att vuxna ska agera: <https://www.iis.se/guide/motverka-natmobbing/>

På "Nolltolerans mot mobbing" kan du kostnadsfritt ta del av filmer, övningar och lärarhandledningar om såväl traditionell mobbing som nätmobbing: <http://nolltolerans.org/>

Nyfiken på nätet – föreläsning och workshops om sociala medier

30 september var Barnens Internet med och arrangerade "Nyfiken på nätet". Evenemanget syftade till att öka vuxnas kunskap om sociala medier, öka möjligheten till dialog med barnen, visa på möjligheter med sociala medier och underlätta för barnen att berätta vid utsatthet. Uppslutningen under kvällen var god och tanken är att evenemanget kommer att fortsätta arrangeras årligen i samarbete med övriga verksamheter i Nätmobbingsgruppen och Yrkesgymnasiet.

Missade du "Nyfiken på nätet"? Kontakta Barnens Internet för att få tillgång till broschyren om sociala medier som delades ut i samband med evenemanget.

Maria Söreskog, Rädta Barnen
Vik. Ansvarig för Barnens Internet
Tel: +358 (0)44 906 6800
barnensinternet@raddabarnen.ax

Barnkonventionen fyller 25 år

Sedan slutet av 1980-talet har barn världen över haft egna mänskliga rättigheter. När barnkonventionen skapades erkändes att alla barn har lika värde och samma rättigheter oberoende av vem de är. Det innebär bland annat att barn idag har rätt att skyddas från diskriminering, utnyttjande och exploatering. Varje barn som befinner sig på Åland har också rätt att komma till tals, få sin person och röst respekterad.

Vi på Rädda Barnen vill gärna uppmärksamma både elever och personal på vad barnkonventionen innebär. Nu har skolorna möjlighet att boka föreläsningar om barnkonventionen för elever. Syftet med föreläsningarna är dels att informera om deras rättigheter, och dels att ge möjlighet för eleverna att själva reflektera kring rättigheterna genom diskussioner och värderingsövningar. Det finns också möjlighet att boka föreläsningar för personal och ansvarig nämnd om barns rättigheter, och hur metoden barnkonsekvensanalys kan användas.

För mer information och för att boka föreläsningar, kontakta barnkonventionsansvarig Danielle, danielle@raddabarnen.ax eller ring 0457 3448483.

Danielle Lindholm
Barnkonventionsansvarig
Tel +358 (0) 457 3448483
danielle@raddabarnen.ax

POLISEN

Min roll som ungdomspolis är att skapa säkerhet och trygghetskänsla, minska och förebygga brottslighet och ordningsstörningar genom ett aktivt informativt och förebyggande arbete. Öppenhet och transparens upprätthåller och skapar förtroende för polisen och ökar polisverksamhetens inflytande ur hela samhällets perspektiv. Genom ett aktivt arbete med ungdomar så hoppas jag att en tillförlitlig och positiv bild av polisen byggs upp och således ökar samhällets förtroende för polisen. Tidigt ingripande är en del av förebyggande verksamheten och är något som jag förespråkar stort. Att bara kunna prata med ungdomar och lyssna på det som de har att säga. Mycket kommer genom kommunikationen och kan ungdomen lita på sin polis så berättar de också oftast då något är fel.

Även ett aktivt arbete med andra ungdomsinstanser är något som jag skall börja återuppta åter en gång. Där man gör upp eventuella orosmoment eller riskanalyser över ungdomar som hamnat snett. Och försöker sedan att ingripa i ett så tidigt skede som möjligt där samtliga instanser är med och hjälper till såsom: skolväsendet, socialen, sjukvården. Detta kräver dock att verksamheten fortsätter, vilket nu är lite oklart i vilken form det fortsätter.

Skolfreden är viktigt då det breddar och ger barn/ungdomar/vuxna en större förståelse för mobbningens skadeverkningar och hur man kan åtgärda dessa.

Ungdomar kan ta kontakt med ungdomspolisen via facebook med frågor angående polisens verksamhet eller annat som är ungdomsrelaterat.

Ungdomspolis Nicolai Båsk
Äldre konstapel
+358 (0)18527100
Nicolai.bask@poliisi.fi

Tjej- och killgrupper på Åland

"Jag känner mig mer säker än förut. Att diskutera ökar självförtroende."

"Varit skönt att kunna komma till ett ställe och prata ut och bara varit sig själv."

"När man är med i en tjejgrupp känner man sig väldigt fri."

Ovanstående citat kommer från tjejer som varit medlemmar i en tjejgrupp under hösten 2013 och våren 2014. Inom projektet "Tjej- och killgrupper på Åland" erbjuds tjejer- och killar i olika kommuner på Åland att delta i en tjej- eller killgrupp. Projektet är ett pågående samarbete mellan Ålands fredsinstitut och Folkhälsan på Åland med syfte att utveckla och förbättra tjej- och killgruppsverksamheten på Åland. Inom projektet arrangeras utbildningar och handledningar för tjej- och killgruppsledare och så sent som i september 2014 utbildades 17 nya gruppledare. Som bäst håller nya tjej- och killgrupper på att startas upp i runt om på Åland och vi ser fram emot en rolig och givande höst!

Tjej- och killgrupper är en fritidsverksamhet för ungdomar i högstadieåldern. I grupperna ges ungdomar möjlighet att tillsammans med vuxna ledare diskutera ämnen som är aktuella för dem samt göra roliga och lärorika aktiviteter. Grupperna syftar till att stärka ungas självkänsla, främja jämställdhet och folkhälsa samt att förebygga våld och droganvändning.

*Joakim Svensson, Folkhälsan på Åland
Koordinator för barn- och ungdomsverksamhet
Tel: +358 (0)18-527 044 / +358(0)40 837 5777*

*Malin Söderberg, Ålands fredsinstitut
Tjej- och killgrupper på Åland
Tel: +358 (0)457 344 55 70
malin@peace.ax*

 folkhälsan

 Ålands fredsinstitut

Den populära "heta stolen"

Fair Sex bygger på interaktivt deltagande där ungdomarna uppmuntras till eftertanke kring sexualitet och sexuella rättigheter kan användandet av värderingsövningar vara bra för att skapa utrymme att bolla tankar och resonemang kring dessa ämnen. Som med alla övningar finns det fördelar och nackdelar, men utifrån utvärderingarna som samlats in från eleverna är värderingsövningen "heta stolen" det enskilt mest uppskattade momentet inom Fair Sex-workshoparna.

Heta stolen är en övning som många ungdomar är bekanta med sedan tidigare och bygger på att deltagarna sitter i ring och blir ställda inför olika påståenden. De som håller med om ett påstående byter stol och möjlighet till att förklara sina tankegångar och resonemang ges både de som suttit kvar och de som bytt plats. Påståendena kan ofta tolkas på olika sätt vilket kan skapa intressanta diskussioner i klasserna.

För att värderingsövningar som denna ska fungera på ett inkluderande sätt är ledarnas öppenhet och uppmärksamhet A och O. Vem som har ordet bör spridas över hela gruppen och rätten att säga 'pass' eller att ändra uppfattning uppmärksammas.

Mia Hanström, verksamhetsledare för ungdomsorganisationen SKUNK, har mångårig erfarenhet av att jobba med och skriva om värderingsövningar. Gällande heta stolen förklarar hon att: "om ledaren är otydlig eller gruppen är otrygg så finns risk att övningen t.ex. förstärker roller i gruppen, att deltagare känner sig utpekade, ensamma och utanför." Däremot lyfter hon även fram att: "om den görs på rätt sätt, ges unga tillfälle att tänka efter och ta ställning, de tränas att uttrycka sina åsikter och motivera sina ståndpunkter och att lyssna på varandra."

För de ungdomar som inte är vana att uttrycka vad de tycker och tänker kring särskilda frågor kan alltså Heta stolen på ett lättisamt sätt göra det fysiskt möjligt att uttrycka sin åsikt utan att behöva säga något. Det är tydligt att Heta stolen är ett populärt inslag under workshoparna, så till den grad att vissa föreslår fler och mer vågade påståenden och andra helt enkelt mer tid för att diskutera påståendena som kommer upp överlag.

Fair Sex är ett projekt som varit en del av verksamheten på Ålands fredsinstitut sedan 2011. Med Fair Sex vill vi förebygga sexuellt våld och sexuella trakasserier, samtidigt som vi vill främja jämställdhet och positiva sexuella upplevelser.

Vi håller workshopar med studerande på gymnasiet och folkhögskolan samt med ungdomarna på Katapult. Med hjälp av värderingsövningar, bilder och scenarier diskuterar vi ömsesidighet, förväntningar och kommunikation i relation till sex.

För att arbetet ska vara långsiktigt och förankrat innefattar Fair Sex också utbildningar för hela personalen och handledning för skolornas jämställdhetsgrupper.

Cecilia Brenner
Projektledare Fair Sex
Tel: +358 (0)18-219 10
cecilia@peace.ax

Liselott Lindén
Projektassistent Fair sex
Tel: +358 (0)18-21910
liselott@peace.ax

Ålands medlingsbyrå

Vad är medling?

Har ni en konflikt i skolan och är i behov av utomstående hjälp?

Ålands medlingsbyrå erbjuder medling i brott och vissa tvister i enlighet med den finländska medlingslagen och drivs av Ålands fredsinstitut. Medlarna är frivilliga, utbildade och opartiska.

På Medlingsbyrån medlar vi främst brott, men många olika slags tvister och konflikter lämpar sig för medling. Tveka inte att kontakta Medlingsbyrån om ni har frågor eller skulle vilja ha vår hjälp!

Medlingsansvarig Ida Persson, Tel 21967 eller 04573433513
info@medlingsbyran.ax, www.medlingsbyran.ax

Inbjudan till föreläsning

"Medling – en effektiv metod för konflikthantering"
med Eleonore Lind

Måndag 17 november 2014 Kl 12.30-15.45 på Ålands lyceum (hörsalen)

Vill du lära dig om medling för att mer effektivt kunna hantera konflikter, i din yrkesroll eller i ditt privatliv? Eller är du bara nyfiken på vad medling är? Då är du varmt välkommen! Föreläsningen är öppen för alla intresserade.

Deltagaravgift 20 €. Bindande anmälan senast 10 november till:

**Ida Persson,
Ålands medlingsbyrå, e-post:
info@medlingsbyran.ax, tel 018-21967.**

*Ida Persson
Medlingsansvarig
Tel 21967 eller
04573433513
info@medlingsbyran.ax
www.medlingsbyran.ax*

Vad är skolfred?

Med Folkhälsan som huvudarrangör samarbetar Rädda Barnen, Ålands fredsinstitut, Ålands polismyndighet och utbildningsbyrån vid Ålands landskapsregering för skolfred på Åland. Skolfredsaktörerna vill erbjuda kunskap och aktiviteter som kan stödja lärare och elever i arbetet med att främja ett medmänskligt skolklimat där alla kan känna sig trygga, fysiskt, psykiskt och socialt.

Varje år arrangeras en skolfredsutlysning i samarbete med skolorna där elever medverkar. Utöver utlysningen erbjuder skolfredsaktörerna olika förebyggande och främjande insatser. Verksamheterna finansieras genom att organisationerna årligen ansöker om medel från Ålands landskapsregering.

Kontaktuppgifter:

RÄDDA BARNEN

Maria Söreskog
Vik. Ansvarig för Barnens Internet
Tel: +358 (0)44 906 6800
barnensinternet@raddabarnen.ax
www.raddabarnen.ax/barnensinternet

Danielle Lindholm

Barnkonventionsansvarig
Tel +358 (0) 457 3448483
danielle@raddabarnen.ax
www.raddabarnen.ax

FOLKHÄLSAN

Joakim Svensson
Koordinator för barn- och ungdomsverksamhet
Tel: +358 (0)18-527 044 / +358(0)40 837 5777
Joakim.svensson@folkhalsan.ax
www.folkhalsan.ax

Alexandra Walk-Liljeroos

Projektledare Vision Nolltolerans
Tel: +358 (0) 457-34 47 947
Alexandra.walk-liljeroos@folkhalsan.ax
www.folkhalsan.ax,
<http://visionnolltolerans.wordpress.com/>

ÅLANDS POLISMYNDIGHET

Nicolai Båsk
Tel: +358 (0)18 527100/akuta ärenden: 112
www.polis.ax
<https://www.facebook.com/pages/Ungdomspolis-Nicolai-B%C3%A5sk/598013273595071?fref=ts>

ÅLANDS FREDSINSTITUT

Malin Söderberg
Tjej- och killgrupper på Åland
Tel: +358 (0)457 344 55 70
malin@peace.ax
www.peace.ax

Cecilia Brenner
Projektledare Fair Sex
Tel: +358 (0)18-219 10
cecilia@peace.ax
www.peace.ax

Liselott Lindén
Projektassistent Fair sex
Tel: +358 (0)18-21910
liselott@peace.ax
www.peace.ax

Ida Persson
Medlingsansvarig
Tel: +358 (0)18 21967 / +358 (0)457 3433513
info@medlingsbyran.ax
www.medlingsbyran.ax